

[Aage Fogh.]

højtærede Landbrugsminister, at det er en Kendsgerning, at Ekspropriationsforslaget i 1948 efter de Udtalelser, der er faldet fra de ærede Ordførere for Venstre og Konservative, kan ventes at faa den samme Behandling, som Ekspropriationsforslaget fik i 1936, saa der er ingen reel Værdi i det. Jeg og mit Parti ønsker, at vi i Stedet for skal gaa ind paa en reel Linie, hvorved der kan opnaas Resultater, og vi haaber paa ved en fornuftig Forhandling i Udvalget at naa til en Ændring af § 8, saaledes at der virkelig kan skaffes Jord frem gennem Forkøbsretten. Og jeg vil føje til, at vi selvfølgelig ved Siden af maa se at finde frem til en Metode, hvorefter Jord fra de helt store Gaarde ogsaa kan inddrages i Udstykningen, navnlig ved Udstykningen til nye Brug.

Disse Bemærkninger gælder for saa vidt ogsaa det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre). Jeg maa indrømme, at jeg ikke citerede det ærede Medlem helt rigtigt i Gaar, da jeg ikke havde Fortrykket, men jeg kan tilføje, at det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) i sine Udtalelser gik et Skridt videre, end Husmandsforeningernes Program og Resolutioner berettiger ham til. For hvad siger de danske Husmandsforeninger? Der er kommet en lang Række Resolutioner, dem kan jeg ikke holde mig til, men i Programmet af 1945, som, saa vidt jeg husker, blev vedtaget ganske enstemmigt, staar om Jordspørgsmaalet udtrykkeligt, at Husmandsforeningerne tilstræber at oprette et stort Antal selvstændige Landbohjem paa et forsvareligt økonomisk Grundlag samtidig med, at der fremskaffes den fornødne Tillægsjord til de indeklemte Husmandsbrug. Følgende Foranstaltninger maa benyttes for at skaffe Jord:

Jord i offentligt og halvoffentligt Eje stilles til Raadighed.

Der gennemføres Forbud mod at eje eller drive mere end een Landbrugsejendom.

Jordlovsudvalget faar Forkøbsret paa Ejendomme over en vis Størrelse, der sælges i fri Handel. Eventuelt paalægges der Afleveringspligt for en Del af Arealet til Vurderingspris.

Af Landbrugsejendomme over en vis Størrelse, der gaar i Arv, skal der afgives Jord til Jordlovsudvalget.

Hvis der ikke ad de her angivne Veje fremkommer tilstrækkelig Jord, gennemføres Ret til Ekspropriation.

De her angivne Veje er ikke hidtil prøvet. De er heller ikke allesammen taget med i Lovforslaget. Jeg ved heller ikke, om man kunde faa dem med, men jeg ønsker i hvert

Fald, at vi i det Udvalg, som bliver nedsat, tager en grundig Drøftelse af alle de Muligheder, der foreligger for at fremskaffe Jord paa anden Maade end ved Ekspropriation.

Ekspropriationen kan altsaa ikke praktiseres. Det er en Skueret paa denne Side af det kommende Valg, og vi ønsker ikke at have denne Jordlov liggende fra nu af til det næste Valg. Der er ikke nogen, der ved, hvornaar det kommer. Jeg tror ikke, at den højtærede Landbrugsminister har tænkt sig at sige op til 1. Maj, Skiftedagen skal vel skydes lidt længere ud. Derfor ønsker vi ikke at have Jordloven liggende, vi maa have den frem og have den praktiseret.

Endvidere ønsker jeg at føje til, at der er ingen Tvivl om, at Ekspropriationsparagraffen i den Form, den har, vilde være overordentlig vanskelig i administrativ Henseende. Det vilde blive svært, det vilde trække i Langdrag, hvis man skulde løse ret mange af Jordproblemerne ved Hjælp af Ekspropriationsparagraffen.

Saa sagde den højtærede Landbrugsminister, at han ikke kunde være enig med mig, naar jeg ønskede at sænke Grænsen for Jordværdien af de Ejendomme, som Staten skulde have Forkøbsret til. Ja, højtærede Landbrugsminister, hvis det er en Kendsgerning, at den Ejendom, der er Tale om, ligger saadan, at den egner sig til at afgive Tillægsjord, saa kan jeg ikke med min bedste Vilje se, at der kan være Grund til at sætte nogen Grænse, slet ikke hvis Ejendommen er brændt eller er til Tvangsauktion eller har daarlige Bygninger, og heller ikke, hvis den er til Salg i Almindelighed, hvis man finder det forsvareligt at udstykke Jorden.

Hvis der f. Eks. ligger to Brug ved Siden af hinanden hver paa 6 Tdr. Land, det ene med et godt Stuehus, men daarlige Avlsbygninger, hvad vil der da være i Vejen for at købe den Ejendom med de daarlige Avlsbygninger og sammenlægge Arealerne og oprette en Landarbejderbolig i det Stuehus, der bliver tilbage? Jeg synes, det eneste naturlige var, at Staten i et saadant Tilfælde havde Forkøbsret til denne Ejendom saavel som til andre, men det er selvfølgelig et Forhold, som vi kan forhandle nærmere om i det Udvalg, som skal nedsættes.

Til det ærede Medlem Hr. Erik Eriksen har jeg kun enkelte Bemærkninger at gøre. Han sagde, at min Tale i Gaar gav Udtryk for Villighed til Forhandling. Det har det ærede Medlem ikke opfattet forkert. Vi er villige til Forhandling og ønsker at faa en Jordlov paa det bredest mulige Grundlag, som kan bruges til Formaalet, og hvis det ærede Medlem vil være med hertil, skal det